

МАРКЕТИНГОВЕ ОБГРУНТУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ НООТРОПНОЇ ДІЇ ІЗ ШОЛОМНИЦІ БАЙКАЛЬСЬКОЇ

Півень О.П., Сліпченко Г.Д.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Piven Elena Pt@mail.ru

Завдяки наявності в рослинах багатьох активних речовин з різноманітною фармакологічною дією є можливість застосовувати фітопрепарати для лікування багатьох захворювань. Не є винятком і шоломниця байкальська, яку широко використовують для лікування цілого ряду захворювань: серцево-судинних, при порушенні діяльності центральної нервової системи, показана її ефективність при гострих хронічних інфекційних захворюваннях, суглобовому ревматизмі, алергічних захворюваннях, бронхіальній астмі. Також відома ноотропна, тонізуюча, антигіпоксична, антиоксидантна активність шоломниці байкальської.

Метою наших досліджень є аналіз українського ринку ноотропних препаратів та обґрунтування доцільності виробництва нового лікарського препарату (ЛП) таблеток «Скутекс» на основі шоломниці байкальської.

Показаннями для застосування таблеток «Скутекс» є астеничні та астено-депресивні стани соматогенного і психогенного генезу, енцефалопатії різного генезу, стресовому стані, церебральному атеросклерозі в поєднанні з гіпертонічною хворобою. Нейрометаболічні стимулятори збільшують загальну стійкість організму, в тому числі нервової системи, покращують пам'ять та розумову діяльність. Препарати цієї групи широко використовують в психіатричній практиці. А також при захворюванні нервової системи. Поширеність захворювань в Україні перелічених хвороб досить висока і складає 2,3 млн осіб.

Ринок ноотропних ЛП в Україні в основному представлено препаратами на основі субстанцій синтетичного походження (препарати пірацетаму, піритинолу, цитоколіну, вінпоцетину, гідролізатів та дериватів тканин, кислоти гамаамінобутирової та їх похідних). При захворюваннях, які супроводжуються зниженням інтелекту, порушенням пам'яті, запамороченнями широко вико-

ристовуюють препарати рослинного походження - гінкго дволопатевого. Сьогодні на українському ринку представлено 18 торгових найменувань препаратів на основі гінкго білоба, з яких 14 найменувань – моно препарати та 4 комбіновані. Виробниками продукції цього сегменту є переважно зарубіжні підприємства. Серед вітчизняних підприємств тільки ТОВ «Астрафарм» та ВАТ «Монфарм» випускають препарати гінкго білоба у формі капсул та Житомирська фармацевтична фабрика у формі орального розчину. На сьогодні ноотропні засоби на основі шоломниці байкальської вітчизняною промисловістю не випускаються. Тому у якості препаратів порівняння обрано препарати на основі гінкго білоба.

Рівень цін на препарати гінкго білоба в пропозиціях оптових фірм знаходиться в широкому діапазоні – від 8,43 до 216,09 за упаковку залежно від дозування та кількості препарату в упаковці. Для оцінки рівня конкуренції на цьому сегменті ринку нами використано коефіцієнт ліквідності цін (C_{liq}). Проведені дослідження показали, що сегменти ринку препаратів гінкго білоба з дозуванням 40 та 80 мг № 60 характеризуються високою конкуренцією ($C_{liq}=0.2$ та $C_{liq}=0,36$ відповідно). Сегменти ринку гінкго білоба з дозуванням 40 мг № 20 та №30 та дозуванням 80 мг № 20 характеризуються низьким рівнем конкуренції ($C_{liq}>0,5$). Тобто упаковка гінкго білоба № 60 є більш доцільною для споживачів.

Прогнозування рівня оптово-відпускної ціни на таблетки «Скутекс» 0,05 г №10 показало, що нижня межа ціни може знаходитися на рівні 3,7 грн. за упаковку. Приведена ціна відноситься до групи низьких цін серед цін, встановлених на препарати гінкго білоба. У порівнянні з ціною капсул «Гінкго білоба» 40 мг № 30 (ТОВ «Астрафарм») 12,5 грн. за упаковку ціна таблеток «Скутекс» 0,05 г № 30 (11,1 грн.) буде в 1,12 рази нижча, тобто розрахована ціна є конкурентоспроможною.

Таким чином, у зв'язку з широкою поширеністю захворювань в Україні, при яких показані ЛЗ ноотропної дії, а також враховуючи, що ноотропні препарати шоломниці байкальської на ринку відсутні, організація вітчизняного виробництва таблеток «Скутекс» за конкурентною ціною є доцільною і дасть змогу задовольнити потребу населення в ефективних і безпечних лікарських засобах.